

Webinarium

Urzędowe kontrole kontenerów w porcie. Jak planować transport, aby w razie kontroli spać spokojnie?

Urzędowe kontrole kontenerów w portach mogą zdarzyć się nawet jeśli nie przewozisz towarów z grupy, z której towary kontrolowane są zawsze. Jak do każdej sytuacji logistycznej, do kontroli kontenera również można się przygotować.

Zapraszamy do obejrzenia webinarium i zapoznania się z tym eBookiem, w których wyjaśniamy, jakie kontrole występują, jak wyglądają oraz jak się do nich przygotować. Prowadzącą webinarium i odpowiadającą na pytania uczestników była Agnieszka Juskiewicz, Project Development Manager w polskim oddziale Kuehne+Nagel.

→ <https://pl.kuehne-nagel.com/-/wiedza/webinary>.

Urzędowe kontrole w portach Państwowy Inspektorat Sanitarny

Czym jest kontrola?

Kontrola jest to czynność polegająca na zaobserwowaniu i zbadaniu istniejącego stanu rzeczy, skonfrontowaniu go ze stanem wymaganym, pożądanym, wykazaniu uchybień, także ich źródeł oraz wskazaniu sposobu ich naprawienia. Kontroli mogą być poddawane przesyłki przez funkcjonariuszy celnych, najczęściej w trakcie zgłoszenia towaru do odprawy: kontrolne służby graniczne ze względu na rodzaj sprowadzanego towaru oraz funkcjonariusze grupy analizy ryzyka.

Jak wygląda kontrola towarów w obrocie handlowym z państwami trzecimi?

Kontroli w eksporcie zazwyczaj podlegają towary, które muszą być skontrolowane ze względu na przeznaczenie w kraju trzecim. W polskich portach rzadko przeprowadza się kontrole w eksporcie. Zazwyczaj jest to kontrola dokumentacyjna, rzadziej rewizyjna. Wszelkie służby zależne zazwyczaj kontrolują towar w miejscu załadunku, ale w eksporcie Urząd Celny zwraca szczególnie uwagę na towary podlegające procedurom gospodarczym, czyli takie towary, które wracają do kraju po różnych uszlachetnieniach, aby sprawdzić czy to jest ten sam towar, który wyjechał.

Kto kontroluje konkretne grupy produktów?

Mamy cztery zasadnicze służby, które kontrolują lub mogą skontrolować towary w imporcie.

- **Sanepid**, który zajmuje się kontrolą artykułów spożywczych, materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- **IJHARS** czyli jakość handlowa artykułów rolno-spożywczych. IJHARS sprawuje nadzór nad jakością sprowadzanych produktów.
- **Inspektorat Weterynarii**, który kontroluje zarówno zwierzęta, które podlegają handlowi, jak i wszelkie produkty odzwierzęce, produkty pochodne, paszę, siano, słomę.
- **PIORIN**, który kontroluje rośliny i produktu roślinne, jest także odpowiedzialny za kontrolę opakowań surowego drewna.

Kontrola przez Państwową Inspekcję Sanitarną

Jej kontrola ma na celu potwierdzenie, że sprowadzane produkty spełniają wymagania

pierwotne oraz są bezpieczne dla użytku lub konsumpcji. Każda osoba odpowiedzialna za przywóz takich towarów jest zobowiązana zgłosić towar do Państwowego Inspektora Sanitarnego Granicznego w momencie przekroczenia przez ten towar Unii Europejskiej.

Kiedy kontrola jest i nie jest obowiązkowa?

Kontrola nie jest obowiązkowa kiedy sprowadzamy próbki towaru, które mogą podlegać badaniom, ewentualnie kiedy towar nie jest przeznaczony do handlu albo w celu zrobienia badań lub na potrzeby reklamy. Jednak jeśli jest to towar przeznaczony do dalszej sprzedaży i do wprowadzenia na rynek europejski, taki towar należy skontrolować.

Takiej kontroli podlegają: wszelaka żywność pochodzenia roślinnego, czyli wszelkie warzywa i owoce, niezależnie od stopnia ich przetworzenia (suszone, mrożone, chłodzone, łuskane), a także mieszanki lub konserwy, herbata, kawa lub artykuły zawierające kawę, przyprawy, różnego rodzaju mąki, kasze, ryże, czekolada, kakao i wyroby z czekolady, produkty zbożowe, przetwory, galaretki, zupy, buliony oraz woda, wina ze świeżych winogron i wermuty. Takiej kontroli podlegają również materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością – naczynia stołowe i kuchenne z tworzyw sztucznych porcelany, ceramiki i kamionki, stołowe i kuchenne artykuły gospodarstwa domowego z żeliwa lub stali, ręcznie obsługiwane urządzenia mechaniczne do przygotowywania potraw, napojów, np. młynki do kawy, kawiarki, zaparzacze, czy sokowirówki.

Jakie dokumenty należy przedstawić do kontroli?

- wniosek skierowany do odpowiedniego granicznego inspektora sanitarnego,
- dokumenty przewozowe, czyli *bill of lading* – konosament oceaniczny (nie jest obowiązkowe przedstawianie faktury ani żadnych dokumentów handlowych z przekazywaną wartością tych towarów, o ile *packing list* spełnia wymogi podane w ustawie – są podane wagi danego towaru, ilości, informacje o towarze i ewentualnie partie produkcyjne),
- oświadczenie producenta, że dany produkt spełnia normy Unii Europejskiej według odpowiednich dyrektyw i rozporządzeń.

Urzędowe kontrole w portach

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

- przeprowadzone badania, wyniki analiz mikrobiologicznych, chemicznych, biologicznych, jeżeli są wymagane dla danego produktu,
- pełnomocnictwo od importera, jeżeli kontrola ma zostać dokonana przez agencję celną,
- niektóre z przywożonych produktów (guma guar z Indii, orzechy ziemne i migdały ze Stanów Zjednoczonych, zagrożona skażeniem radioaktywnym żywność z Japonii, artykuły do kontaktu z żywnością wykonane z melaminy) zgodnie z przepisami unijnymi, objęte są szczególnymi warunkami przewozu i podlegają wzmożonym kontrolom przy imporcie. Do tych towarów należy wypełnić dodatkowo wspólnotowy dokument wejścia – dokument na tę grupę towarów trzeba zgłosić do sanepidu 48 godzin przed przekroczeniem granicy Unii Europejskiej.

Jak przebiega taka kontrola?

Pierwsza opcja: na podstawie zgromadzonych przez sanepid dokumentów wydawane jest świadectwo. **Druga opcja:** sanepid chce obejrzeć towar oraz sprawdzić jego tożsamość z dostępną dokumentacją, może też pobrać próbki towaru do badań. Jeżeli towar spełnia wymagania zdrowotne, po kontroli sanepidu zostaje wydane świadectwo. Jeśli towar nie spełnia wymagań, zostaje wydana decyzja o zakazie wprowadzenia towaru do obrotu i przetwórstwa. Od decyzji można się w ciągu 14 dni odwołać. W odwołaniu nie podajemy szczególnego uzasadnienia, po prostu określamy, że nie zgadzamy się z decyzją. Wojewódzki Inspektor Sanitarny, który jest nadrzędny nad granicznym, rozpatruje takie odwołanie. Po zbadaniu odwołania może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję lub uchylić zaskarżoną decyzję w całości albo w części lub umorzyć całkowicie postępowanie.

Jeżeli towar stanowi zagrożenie dla życia, zdrowia lub ludzi inspektor wydaje decyzję: o zakazie wprowadzenia go do obrotu lub o zniszczeniu na koszt importera lub zwrotu do kraju spoza Unii Europejskiej. Czasami zdarza się, że można dostać zgodę na wykorzystanie towaru na przykład na paszę czy do celów przemysłowych. Zdarzyło się tak, np. przy odprawie ryżu.

Ryż został sprowadzony w kontenerze czterdziestostopowym, kontener okazał się być nieszczelny, częściowo ryż zawilgotniał

i zapleśniał. Sanepid wydał decyzję o całkowitym zakazie dopuszczenia do obrotu. Złożyliśmy odwołanie od tej decyzji, zbadano towar powtórnie, posegregowano towar i sanepid wydał powtórna decyzję, zgodnie z którą częściowo dopuścił towar do obrotu na przetwórstwo paszowe, częściowo nakazał zniszczyć towar na koszt importera.

Kontrola przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych sprawuje nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych, przeprowadza kontrole jakości handlowej, dokonuje jej oceny i wydaje świadectwa w zakresie jej jakości.

Jakość handlowa są to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczącego właściwości organoleptycznych, fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości i masy oraz wymagania, wynikające ze sposobu produkcji i opakowania, prezentacji, oznakowania, nieobjęte wymogami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Kiedy występuje kontrola?

Kontrola takich towarów w eksporcie jest przeprowadzana tylko i wyłącznie na prośbę eksportera. Artykuły rolno-spożywcze przeznaczone do wywozu poza obszar celny Unii Europejskiej mogą nie spełniać wymogów jakości handlowej określonych w ustawie, o ile spełniają wymagania kraju importera.

Case study

Odprawa pasty do zębów. Ten artykuł nie podlega kontroli ani IJHARS, ani sanepidu, jednak urząd celny zarządził pobranie próbek i skierował pastę do zębów do badań. Pasta do zębów była sprowadzana ze Stanów, ale została wyprodukowana w kraju unijnym, w Irlandii. Po badaniach okazało się, że ilość fosforu zawartego w paście przekraczała trzykrotnie normy europejskie. W Stanach Zjednoczonych są zupełnie inne normy dopuszczenia do obrotu pasty do zębów niż w Europie. Urząd celny zakazał wprowadzenia takiego towaru do obrotu, a firma musiała zwrócić towar do nadawcy.

Urzędowe kontrole w portach

Graniczny Inspektorat Weterynarii

Jakie towary podlegają kontroli?

W imporcie kontroli inspekcji IJHARS podlegają towary wyszczególnione w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, takie jak mięso, podroby, ryby, skorupiaki, mleko, przetwory mleczne, jaja, miód, ziemniaki, pieczywo oraz kazeiny, albuminy, żelatyna, dekstryny do celów spożywczych.

W rozporządzeniu widnieje tabela z czterocyfrowym kodem towaru, nazwą produktu oraz określeniem wielkości partii produkcyjnej, która podlega kontroli. Partia produkcyjna jest to określona ilość artykułów wyprodukowanych, przetworzonych lub zapakowanych w takich samych warunkach.

Jeśli mamy kontener z herbatą i w tym kontenerze mamy tonę herbaty czerwonej, mniej niż pół tony herbaty zielonej i dwie tony herbaty czarnej, to herbata czarna i herbata czerwona będą podlegały kontroli, ponieważ od pół tony wzwyż takie towary podlegają kontroli. Herbata zielona jako, że miała mniej niż pół tony nie została objęta kontrolą.

Jak zgłosić towar do kontroli?

Towar zgłaszamy do Wojewódzkiego Inspektoratu Granicznego, wypełniając zgłoszenie do kontroli granicznej. Do wniosku załączamy wszystkie dokumenty, jakimi dysponujemy (nie trzeba przedstawiać faktury). Po przeprowadzonej kontroli sporządzany jest protokół kontroli jakości handlowej i na tej podstawie możemy dopuścić go do obrotu na terenie Unii Europejskiej w rozumieniu przepisów prawa celnego. Jeżeli towar nie spełnia danych wymogów, zostaje wydana decyzja administracyjna zakazująca wprowadzenie takiego produktu do obrotu i niniejsza decyzja podlega rygorowi natychmiastowej wykonalności.

Artykuł rolno-spożywczy, na który wydano decyzję zakazującą, po doprowadzeniu do zgodności, poprzez np. zmianę oznakowania może być ponownie zgłoszony do kontroli.

Importer sprowadzał wodę mineralną w butelkach szklanych. Woda przeszła przez kontrolę sanepidu, sanepid nie miał do niej żadnych zastrzeżeń, bo była przedstawiona pełna dokumentacja. Jednak IJHARS postanowił pobrać próby do badań, żeby sprawdzić czy skład wody jest prawidłowy z tym, co widnieje na etykietach. Okazało się, że nie zgadzała się ilość kationów, anionów oraz skład mineralny wody.

Towar został przekierowany na skład celny, tam zostały zdjęte etykiety, a towar został ponownie etykietowany zgodnie z wymogami i z tym, co faktycznie się w tych butelkach znajdowało. Po ponownym etykietowaniu i doprowadzeniu do stanu zgodności mogliśmy ten towar ponownie zgłosić do kontroli jakości, a następnie do importu.

Kontrola przez Inspektorat Weterynarii

Kontrola weterynaryjna jest sprawowana przez graniczny inspektorat weterynarii. Jest to kontrola fizyczna lub inne czynności administracyjne w odniesieniu do zwierząt i produktów wymienionych w odrębnych przepisach, mające na celu bezpośrednią lub pośrednią ochronę zdrowia ludzi lub zwierząt. W eksporcie towary są badane w miejscu załadunku lub w miejscu produkcji.

Jakie towary podlegają kontroli?

Kontroli podlegają każda przesyłka zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego, materiał biologiczny, produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, produkty pochodne, siano, słoma, pasze nie pochodząca od zwierząt, sprowadzana z państw trzecich, czyli spoza Unii Europejskiej.

Jak przebiega kontrola?

Weterynaryjna kontrola może być przeprowadzona tylko i wyłącznie w granicznym punkcie kontrolnym. Przesyłki mogą zostać poddane trzem rodzajom kontroli:

- kontrola dokumentów: są tu sprawdzane świadectwa wystawione w kraju trzecim, czy są wydane przez właściwy organ, czy spełniają określone wymogi, czy odpowiadają wzorom ustanowionym przepisami oraz czy informacje zawarte w tych świadectwach lub dokumentach są zgodne z przepisami. Sprawdzany jest także dokument zdrowotny wejścia CHED czy jest kompletnie i poprawnie, zgodnie z wymogami wypełniona jego część wspólna,
- kontrola identyfikacyjna towaru: kontrola opakowań, opisów opakowań, plomb założonych na środek transportu,
- kontrola bezpośrednia weterynaryjna: kontrola samego towaru.

Urzędowe kontrole w portach Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Weterynarz sprawdza, czy spełnione są warunki odpowiedniego transportu, czyli czy towar został przetransportowany w odpowiedniej temperaturze, czy były zastosowane odpowiednie warunki przechowywania, czyli czy zachowana została odpowiednia wilgotność. Sprawdzany jest również stan materiału opakowaniowego, termin przydatności do spożycia oraz, w kontroli bezpośredniej, etykietowanie. Do celów kontroli bezpośredniej konieczny jest pełny dostęp do przesyłki. Jest to przeprowadzane na terenie urzędu weterynaryjnego. Po zakończeniu takiej kontroli weterynarz zamyka i oznaczeniem urzędowym oznacza opakowania, które otworzył w celu przeprowadzenia kontroli oraz plombuje środek transportu, wpisując numer plomby w dokumencie CHED. Jeżeli towar nie spełnia określonych wymogów organ, wydaje decyzję zakazującą wjazdu na rynek Unii Europejskiej. Tutaj nie ma od tego odwołania, jest całkowity zakaz i w takim wypadku importer może albo odesłać przesyłkę do załadowcy albo uzyskać zgodę na jej zniszczenie.

Kontrola przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa

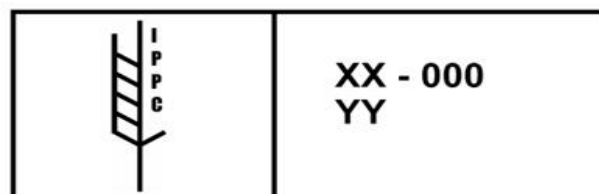
Przeprowadza on kontrolę fitosanitarną, czyli jest to kontrola czy dana roślina albo produkt roślinny nie wnosi na teren Unii Europejskiej żadnych organizmów kwarantannowych. Przed wprowadzeniem na terytorium Polski rośliny i produkty roślinne muszą zostać poddane kontroli zdrowotności w państwach, z których pochodzą lub są wysłane – te produkty muszą zostać odpowiednio zaopatrzone w świadectwo fitosanitarne.

Jakie towary podlegają kontroli?

Kontroli podlegają wszystkie rośliny i żywe produkty roślinne. Spośród roślin z obowiązku zaopatrzenia w świadectwo fitosanitarne przy wwozie do Unii zwolnione są takie owoce jak durian, daktyle, banany, kokosy i ananasy. Ważna tutaj jest też kwestia opakowań drewnianych, które są wykonane z surowego drewna, czyli nie zostały zrobione, przetworzone przy użyciu kleju, wysokiej temperatury lub ciśnienia, wszystkie palety z surowego drewna, skrzynie podlegają kontroli fitosanitarnej. Opakowania drewniane używane w handlu międzynarodowym niosą ze sobą ryzyko zawleczenia różnych chorób i szkodników.

Jak powinny zostać oznakowane opakowania drewniane?

Opakowania drewniane importowane na teren Unii Europejskiej, w tym Polski muszą być oznakowane zgodnie wymogami, jak poniżej.

Zródło: PIORiN

IPPC – International Plant Protection Convention (Międzynarodowa Konwencja Ochrony Roślin)
XX – kod ISO kraju (np. PL - Polska)
000 – numer producenta opakowań
YY – rodzaj zatwierdzonego działania (np. HT)

Kontrole celne przy zgłaszaniu towaru do odprawy importowej

Przesyłki są najczęściej kontrolowane ze względu na:

- zastosowany w zgłoszeniu celnym kod HS wybór prawidłowej stawki cła
- zgodność towaru z dyrektywami UE – oznakowanie CE
- wartość transakcyjną – odzież i obuwie
- dozór techniczny – urządzenia i maszyny
- ochronę praw własności intelektualnej: zastrzeżone znaki towarowe (licencje, tantiemy)
- sprawdzenie tożsamości towaru – towary powracające

Urzędowe kontrole w portach

Pytania od uczestników

Pytania od uczestników webinarium wraz z odpowiedziami prelegentki

Jak zweryfikować przed importem, czy towar może podlegać kontroli przy dopuszczeniu do obrotu?

Najlepiej zapytać agencję celną. Agenci celni posiadają wiedzę, który towar podlega kontrolom i jakim. Zawsze można zadzwonić do urzędu celnego, który także powinien takiej informacji udzielić.

Kto odpowiada za znakowanie palet? Czy jest to importer?

Eksporter – zawsze jest to eksporter. Tam gdzie paleta zostaje załadowana do środka transportu, z tego kraju, z którego wychodzi tam musi być oznakowana paleta.

Jak sprawdzić dokument potwierdzający przeprowadzenie fumigacji, który wysłał eksporter z dalekiego wchodu? Jak sprawdzić, czy jest autentyczny, zgodny z wymogami?

Generalnie wszelkie dokumenty, jeżeli zgłaszamy towar do PIORiN-u, wysyłamy razem jako załącznik do danej sprawy. W przytoczonej sytuacji można również mailowo wysłać do PIORiN-u i poprosić ich o zaopiniowanie.

Jakie są przesłanki do kontroli? Co natychmiast wzbudza podejrliwość?

Urząd celny nie kontroluje niczego na co nie ma dyrektywy. Dyrektywy są określone według algorytmów. Algorytm wyszukuje kod towaru, nazwę, wagę towaru oraz ilości sprowadzane. Na przykład jeżeli jedna firma jest zastrzeżona, nie ważne czy to jest polska spółka, hiszpańska czy niemiecka, jeżeli jej nazwa jest zastrzeżona w urzędzie celnym w którymkolwiek kraju, rewizje będą przeprowadzane w odniesieniu do każdej wysyłanej przesyłki.

Certyfikat CE – kto w imieniu eksportera może wystawić go przy imporcie z dalekiego wschodu? Czy powinien nam wystawić eksporter?

Generalnie certyfikat CE wystawia producent lub przedstawiciel, jednak certyfikat taki musi być uzgodniony z jednostką certyfikującą.

W Polsce mamy obecnie tylko dwie takie jednostki certyfikujące jest to Polskie Centrum Badań i Certyfikacji i firma TUV – są to dwie jedyne firmy w Polsce, które mogą wprowadzić certyfikację.

Zapoznaj się z innymi webinariami prowadzonymi przez specjalistów Kuehne+Nagel

- Logistyka dla automotive
- Transport LCL krok po kroku – czyli wszystko co musisz wiedzieć o drobnicy morskiej
- Jak planować logistykę dla eCommerce?
- Wyzwania logistyki branży farmaceutycznej
- Jak działać po Brexicie?
- Logistyka towarów niebezpiecznych
- Prawo i ubezpieczenia w spedycji
- Incoterms 2020 – seria webinarium
- Transport lotniczy środków ochrony osobistej z Chin
- IMO 2020
- Transport intermodalny na Jedwabnym Szlaku
- Pociąg z Chin. Nowe rozwiązania kolejowe 2020
- Procedury celne dla importerów i eksporterów towarów

